

Tài lộc theo quan điểm Phật giáo: Gieo nhân lành, gặt quả tốt

ISSN: 2734-9195 09:30 16/02/2025

Hãy tự mình tạo ra may mắn bằng cách sống lương thiện, giúp đỡ người khác và nuôi dưỡng một tâm hồn trong sáng. Khi nhân lành đã gieo, quả ngọt chắc chắn sẽ đến, mang lại bình an và hạnh phúc bền vững.

Trong xã hội hiện nay, không ít người quan niệm rằng tài lộc là do thần linh ban phát, phụ thuộc vào vận may hay những nghi thức cúng bái cầu tài.

Theo quan điểm của Phật giáo, tài lộc không đến từ sự ban phước của thần thánh mà là kết quả của những hành động thiện lành, nghề nghiệp chân chính và tâm biết đủ.

Người có phúc đức thì tài lộc tự nhiên đến mà không cần cầu, trong khi những tài sản tích lũy từ việc làm bất thiện thường không bền vững, dễ dàng hao tổn.

1. Tài lộc đến từ đâu?

Tài lộc không đến từ may rủi mà là kết quả của những nhân duyên thiện lành được vun bồi qua nhiều đời. Theo quan điểm Phật giáo, người siêng năng, chăm chỉ làm việc, không lười biếng thì ắt sẽ có thành tựu. Khi ta lao động chân chính, không gian dối, không tạo nghiệp ác, tài sản có được sẽ từ những nguồn hợp pháp, vững bền và không lo mất mát. Biết tiết kiệm, chi tiêu hợp lý là cách bảo vệ tài lộc, đồng thời, sự sẻ chia, giúp đỡ người khó khăn không khiến ta nghèo đi mà còn bồi đắp thêm phúc báu. Ngược lại, tiền tài có được từ những hành vi bất chính, dù lớn đến đâu cũng khó bền lâu, thậm chí có thể mang đến khổ đau cho con cháu đời sau. Như câu nói: "*Phúc bất tận hưởng, họa ập theo sau*", nếu không có đủ trí tuệ và đạo đức để gìn giữ, thì dù có tích lũy bao nhiêu của cải, đến đời thứ ba cũng có thể suy tàn. Vì vậy, muốn tài lộc lâu bền, trước hết phải lấy đức làm gốc, lấy trí tuệ làm nền, hành thiện tích đức, sống ngay thẳng và biết gieo những nhân duyên tốt đẹp.

Ảnh minh họa

2. Chân tài sản trong đạo Phật: "*thất thánh tài*"

Dưới góc nhìn Phật giáo, tài sản chân chính không chỉ giới hạn ở của cải vật chất mà còn bao gồm những giá trị đạo đức và tinh thần cao quý. Trong kinh điển, "*thất thánh tài*" (七聖財, Satta Ariya Dhanāni) được nói đến trong Kinh Tăng Chi Bộ (Aṅguttara Nikāya), thuộc Chương Bảy Pháp (Sattaka Nipāta), kinh Thất Thánh Tài. Trong kinh này, tài sản chân thật của bậc thánh không phải là của cải vật chất, mà là bảy loại tài sản cao quý giúp con người đạt được sự an lạc và giải thoát.

Tín tài (Saddhā-dhana) – Niềm tin vững chắc vào Tam Bảo (Phật, Pháp, Tăng), vào quy luật nhân quả, và vào con đường giải thoát. Đức tin chân chính không phải là niềm tin mù quáng, mà là niềm tin có nền tảng, giúp con người đi đúng hướng trên hành trình giác ngộ. Kinh Tăng Chi Bộ (AN 5.38) có dạy: "*Người có niềm tin vững chắc là người không dễ bị dao động bởi ngoại cảnh.*"

Giới tài (Sīla-dhana) – Sự giàu có đến từ đạo đức và giới hạnh. Người biết giữ gìn giới luật sẽ tránh tạo nghiệp bất thiện, từ đó có đời sống thanh tịnh, an vui. Như trong Kinh Pháp Cú (Dhammapada, câu 183): "*Không làm các điều ác, thành tựu các hạnh lành, giữ tâm ý trong sạch, chính lời chư Phật dạy.*"

Tàm tài (Hiri-dhana) – Biết xấu hổ với chính mình khi phạm lỗi, từ đó có động lực sửa đổi và hoàn thiện bản thân. Đây là nền tảng quan trọng để nuôi dưỡng

đạo đức. Kinh Tăng Chi Bộ (AN 7.64) nhấn mạnh: *"Người có lòng từ quý sẽ không dễ dàng rơi vào hành vi bất thiện."*

Quý tài (Ottappa-dhana) – Biết sợ hãi trước điều ác, tránh xa những hành động tạo nghiệp xấu. Nếu từ là sự hổ thẹn với chính mình, thì quý là nỗi sợ bị nhân quả trừng phạt. Hai yếu tố này giúp con người không trượt dài trên con đường lầm lỗi.

Văn tài (Suta-dhana) – Sự giàu có về tri thức và trí tuệ nhờ học hỏi, nghe pháp, và suy ngẫm. Trong Kinh Tương Ưng Bộ (SN 55.37) có viết: *"Người nghe pháp nhiều, hiểu biết sâu rộng thì giống như đất màu mỡ, có thể nuôi dưỡng cây trí tuệ lớn mạnh."*

Thí tài (Cāga-dhana) – Tấm lòng rộng mở, biết bố thí và giúp đỡ chúng sinh. "Bố thí đem lại phước báu lớn lao, là tài sản không ai có thể cướp đoạt" (Kinh Tăng Chi Bộ, AN 5.31).

Tuệ tài (Paññā-dhana) – Trí tuệ là tài sản quý báu nhất, giúp con người phân biệt thiện ác, hiểu rõ nhân quả và lựa chọn con đường đúng đắn. Trong Kinh Tăng Chi Bộ : *"Người có trí tuệ là người có ánh sáng soi đường, không bị mê mờ trong vô minh."*

Như vậy, người sở hữu *"thất thánh tài"* là người giàu có theo nghĩa chân thật. Dù sống trong hoàn cảnh nào, họ cũng không lo sợ mất mát, không sợ nghèo khổ, vì tài sản này không bị chi phối bởi vô thường. Trong Kinh Bát Đại Nhân Giác nhắc nhở: *"Tâm không mong cầu, đó là giàu có lớn nhất."* Người trí không chỉ tích lũy tài sản vật chất mà còn chăm lo vun bồi bảy loại tài sản này. Đó mới là con đường đưa đến hạnh phúc chân thật, bình an lâu dài, và sự giải thoát rốt ráo.

Ảnh minh họa (sưu tầm)

3. Thay vì cúng bái, hãy gieo nhân thiện

Nhiều người có thói quen cầu cúng mong tài lộc, nhưng theo Phật giáo, thay vì trông chờ vào lễ nghi, chúng ta nên tập trung vào việc gieo trồng nhân thiện để tạo phúc báu. Thay vì cúng bái cầu tài, hãy làm ăn chân chính, giữ tâm thanh tịnh. Thay vì đổ xô mua vàng ngày vía Thần Tài, hãy bố thí, giúp đỡ người nghèo. Thay vì mong cầu may mắn, hãy tin sâu nhân quả, tích lũy phúc đức.

Phật giáo dạy rằng, phúc lộc không từ trên trời rơi xuống, mà đến từ những hành động thiện lành của mỗi người. Khi biết làm lành, tránh ác, sống chính niệm, tài lộc không chỉ đến trong đời này mà còn theo ta nhiều đời nhiều kiếp. Đây chính là con đường đúng đắn để có một cuộc sống sung túc, an vui và hạnh phúc chân thật.

Gieo nhân thiện không chỉ giúp mỗi cá nhân có cuộc sống tốt đẹp hơn mà còn góp phần xây dựng một xã hội văn minh, nhân ái. Khi một người sẵn lòng giúp đỡ, yêu thương, và sống có trách nhiệm, họ không chỉ tạo ra những điều tốt lành cho bản thân mà còn lan tỏa sự tử tế đến những người xung quanh. Một nụ cười, một lời nói nhẹ nhàng, hay một hành động giúp đỡ đơn giản cũng có thể làm thay đổi cuộc đời của ai đó.

Hơn nữa, việc thực hành gieo nhân thiện còn giúp tâm hồn trở nên an lạc, không còn vương bận bởi những lo toan, tham cầu vô ích. Khi tâm thanh tịnh, không bị chi phối bởi tham lam, sân hận, con người sẽ dễ dàng đón nhận những điều tốt đẹp trong cuộc sống với lòng biết ơn. Như một khu vườn được chăm sóc

cẩn thận, hạt giống thiện lành sẽ nảy mầm, đơm hoa kết trái, mang đến cuộc sống bình yên và phúc báu lâu dài.

Tự mình tạo ra may mắn bằng cách sống lương thiện, giúp đỡ người khác và nuôi dưỡng tâm hồn trong sáng. Khi nhân lành đã gieo, quả ngọt sẽ đến.

Tác giả: **Liên Tịnh**